

Handläggare
Johanna Wahlin

Datum
2015-11-19

Diarienummer
ALN 2015-0063.10

Äldrenämnden

Ekonomiskt bokslut och prognos per oktober 2015

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta,

att godkänna resultat perioden januari-oktober 2015 samt prognosbedömning helår enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning

Nämndens bokslut per september visar ett positivt resultat på 10 969 tkr, jämfört med periodiserad budget så har nämnden ett positivt periodbokslut per augusti på 4 727 tkr. Med bakgrund av periodbokslut och den analys som gjorts bedömer nämnden en negativ resultatprognos för helår på minus 2 925 tkr och med ett bedömt riskintervall om +-4 mnkr. Det negativa resultat för år 2015 beror framförallt på att nämnden har svårt att uppnå önskad effekt av de kostnadsanpassningar för hemtjänst och korttidsvård som ligger i nämndens budget för 2015.

Ärendet

Nämndens bokslut per oktober visar ett positivt resultat på 10 969 tkr, jämfört med periodiserad budget så har nämnden ett positivt periodbokslut per september på 4 727 tkr.

- I underskottet är det framför allt hemtjänst/hemvård som inte genererar den kostnadsanpassning per månad som antagits i budget 2015. Underskottet ligger på 23 490 tkr eller -6 % jämfört med budget.
- Antalet personer med beviljad och utförd insats varierar över tid men ligger på en förhållandevis stabil nivå. Arbetet med att säkerställa hemtjänst beslut pågår och nämnden ser att beviljade och utförda timmar för insatsen hemvård minskar. Kostnaden är tyvärr svår att påverka i den utsträckning som nämnden önskar pga. att i takt med att beslutade timmar minskar, ser nämnden en ökning av kostnader från leverantörerna i form av delegerad hälso- och sjukvård.
- I budgetarbetet antogs att rehabteamet ska leda till minskat behov av korttidsvård, antagandet stämmer och nämnden ser en ökad genomströmning på platser inom korttidsvård. Däremot har satsningen inte påverkat kostnaderna i den omfattning som antogs vid budgetarbetet pga. att nämnden har fasta avtal med samtliga verksamheter året ut.

Målet för förvaltningen 2015 är att verka för att en ekonomi i balans. Arbeta pågår intensivt för att nämnden ska anpassa sina kostnader till beviljad ramtilldelning. Resultatet för nämnden följer augustiprognosen väl, vi framhåller fortsatt risk inom området för hemtjänst med riskintervall på - 4 mnkr.

Under 2015 har väsentliga förändringar skett inom nämndens ansvarsområde i jämförelse med ansvaret 2014. Exempel på detta är att insatser för individer 65 år och äldre inom psykiatri-, LSS- och individ och familjeomsorgen, övergått till nya nämnder, Omsorgsnämnden respektive Socialnämnden. Vid denna uppföljning och i de följande, kommer även föregående års utfall 2014 anges och den ackumulerade ekonomiska förändringen mellan åren redovisas. Anpassning av 2014 års värden har skett för att få överensstämmelse med nu aktuella ansvarsområden för nämnden.

Nettokostnadsutfall i relation till budget per insatsområde/motsvarande framgår av nedanstående tabeller inklusive kortfattade kommentarer.

Tabell 1

Äldrenämnden Period: 201501 - 201510	Periodens ack utfall 201501 - 201510	Periodens ack budget 201501 - 201510	Diff mot periodens budg		Årsprognos	Årsbudget
Politisk verksamhet	838 577	919 167	-80 590	9%	1 102 986	1 103 000
Förebyggande verksamhet	65 801 130	73 044 841	-7 243 710	10%	79 764 737	87 653 809
Ordinärt boende	640 444 076	617 465 725	22 978 352	-4%	767 758 271	740 958 870
Särskilt boende	677 172 430	697 235 811	-20 063 382	3%	827 637 290	844 173 322
Kommunbidrag	-1 394 907 454	-1 394 907 500			-1 673 889 066	-1 673 889 000
Totalt	-10 651 241	-6 241 957	-4 409 284	-71%	2 925 558	0

Tabell 2

Äldrenämnden per verksamhet Period: 201501 - 201510	Periodens ack utfall 201501 - 201510	Periodens ack budget 201501 - 201510	Diff mot periodens budg		Årsprognos	Årsbudget
110 Nämnd- och styrelseverks	838 577	919 167	-80 590	9%	1 102 986	1 103 000
Totalt	838 577	919 167	-80 590	9%	1 102 986	1 103 000

Nämndens kostnader följer budget 2015.

Tabell 3

Äldrenämnden per verksamhet Period: 201501 - 201510	Periodens ack utfall 201501 - 201510	Periodens ack budget 201501 - 201510	Diff mot periodens budg		Årsprognos	Årsbudget
511 Träffpunkter äldre	16 685 499	16 807 634	-122 135	1%	20 056 031	20 169 161
519 Övrig förebyggande verksamhet	49 115 631	56 237 206	-7 121 575	13%	59 708 706	67 484 648
Totalt	65 801 130	73 044 841	-7 243 710	10%	79 764 737	87 653 809

Bokslutet per oktober för verksamhet Öppna insatser är ett överskott 10 % alltså 7 243 tkr, inom övrig förebyggande verksamhet hade nämnden budgeterat för teknikskifte av larm detta kommer inte att utföras under året utan kommer att ske under 2016, det innebär att kostnaden för detta kommer att flytta över till 2016. Renoveringen av Karl-Johansgårdens restaurang har budgeterats med 2 100 tkr 2015 renovering/ombyggnad har inte verkställts och kommer inte att verkställas under 2015. Nämnden har också lägre kostnader för både senior-resturanger och träffpunkter jämfört med budget. Kostnad för driften av HUL och UD i och med nytt avtal kommer att öka men kostnaden för hjälpmedel har varit lägre än beräknat, om kostnaderna fortsätter på samma låga nivå som augusti blir det ca 3 mnkr bättre än budget på helår. Verksamhetsområdet har också vakanshållit tjänster på ca 1 300 tkr.

Tabell 4

Äldrenämnden per verksamhet Period: 201501 - 201510	Periodens ack utfall 201501 - 201510	Periodens ack budget 201501 - 201510	Diff mot periodens budg		Årsprognos	Årsbudget
5210 Övriga insatser ord boende för	40 694 593	44 595 882	-3 901 290	9%	42 186 789	53 515 059
5211 Hemtjänst/hemvård	397 144 771	373 653 981	23 490 790	-6%	483 578 626	448 384 777
5212 Anhöriganställning	17 768 351	20 445 506	-2 677 155	13%	21 781 093	24 534 607
5213 Personlig assistans, SOL	9 406 721	9 154 358	252 363	-3%	11 405 100	10 985 229
5214 Ledsagarservice, SoL	4 813 986	5 003 851	-189 864	4%	5 953 298	6 004 621
5215 Avlösarservice, SoL	42 294	88 176	-45 882	52%	61 550	105 811
5216 Kontaktperson, SoL	1 638 636	1 767 636	-129 000	7%	1 637 658	2 121 163
5217 Dagverksamhet	18 023 157	17 037 851	985 306	-6%	20 011 472	20 445 422
5218 Korttidsvård	150 911 567	145 718 484	5 193 083	-4%	181 142 685	174 862 180
Totalt	640 444 076	617 465 725	22 978 352	-4%	767 758 271	740 958 870

Verksamhetsområdet Ordinärt boende SoL har ett negativt utfall jämfört med budget på minus 22 978 tkr eller - 4 %. Varav verksamhet 5211 Hemtjänst/hemvård bidrar med ett underskott på 23 490 tkr.

Arbetet med mer träffsäkra bedömningar av hemtjänstinsatser utifrån brukares behov fortsätter vid uppföljning och omprövning av beslut om insatser. Avdelningen arbetar med implementering av modell för beräkning av tid i beviljat bistånd, IBS.

Fler anpassningsåtgärder ligger som förslag men kommer inte att verkställas under året. I budgetarbetet antogs att rehabteamet ska leda till minskat behov av korttidsvård, antagandet stämmer och nämnden ser en ökad genomströmning på platser inom korttidsvård. Däremot har satsningen inte påverkat kostnaderna i den omfattning som antogs vid budgetarbetet pga. att nämnden har fasta avtal med samtliga verksamheter året ut.

Bristen på demensplatser har skapat en kö per oktober på 75 personer, nämndens kö påverkar hemvården när brukare med beviljad demensboendeplats väntar i hemmet med pågående hemvårdsinsatser, detta påverkar också behovet av korttidsplatser.

Nytt särskilt boende med 54 demensvårdsplatser har öppnat under juli 2015 som har minskat kön från 106 personer i juli till personer i oktober. Öppnandet av det nya demensboendet påverkade inte kostnaderna i den omfattning som beräknades inför årets budget.

Demensboendekön består fortfarande efter öppnandet av 75 personer. Kön till demensboende beräknas ligga i nivå 60 -70 personer resterande delen av året. Antal tillkommande vårdboendebeslut och ledigförklarade lägenheter januari till och med september ligger i samma nivå och beräknas göra så resterande delen av året. Detta innebär att boendekön kommer att kvarvara till största delen av året. Beviljad hemtjänst hos de köande uppgår till 2275 timmar i augusti månad. Antagande görs att behovet kommer att ligga i samma nivå per månad hos de köande den resterande delen av året dvs. ca 1 mnkr i månaden.

Fler anpassningsåtgärder ligger som förslag men kommer inte att verkställas under året. I budgetarbetet antogs att rehabteamet ska leda till minskat behov av korttidsvård, antagandet stämmer och nämnden ser en ökad genomströmning på platser inom korttidsvård. Däremot har satsningen inte påverkat kostnaderna i den omfattning som antogs vid budgetarbetet pga. att nämnden har fasta avtal med samtliga verksamheter året ut.

Inom verksamhetsområdena anhöriganställning, ledsagarservice och kontaktperson har i bokslutet per oktober positiv avvikelse och bedöms på helår fortsätta i den positiva riktning som skett under året. Insats avlösarservice har lägre utfall än budget.

Tabell 5

Antal brukare med utförda hemtjänsttimmar/månad

Månad	2014						2015									
	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	Sept	Okt
0 timmar 1)	310	313	289	306	299	298	282	295	278	268	305	296	287	310	298	344
1-119 timmar	2109	2126	2144	2176	2172	2127	2137	2141	2144	2135	2191	2220	2196	2181	2226	2227
120-149 timmar	33	35	27	25	30	28	37	25	41	36	34	35	30	25	33	32
150-300 timmar	72	64	64	68	56	59	51	45	47	49	62	58	66	65	56	56
301+ timmar	8	7	7	6	4	6	4	3	6	6	8	6	3	3	3	3
Total	2532	2545	2531	2581	2561	2518	2511	2509	2516	2494	2600	2615	2582	2584	2616	2662
Maxvärde (timmar)							445	446	446	430	453	415	350	354	343	354

1) Brukare med enbart larm

Antalet personer med beviljad och utförd insats varierar över tid men ligger på en förhållandevis stabil nivå. Arbetet med att säkerställa hemtjänst beslut pågår och vi ser att beviljade och utförda timmar minskar. Kostnaden är tyvärr svår att påverka i den utsträckning som

nämnden önskar pga. att i takt med beslutade timmar minskar inom myndigheten ser nämnden en ökning av kostnader av hälso och sjukvård.

Tabell 6

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt
Totalt beviljade timmar	96 683	96 408	96 454	94 216	91 529	88 668	86 603	86 188	84 905	84 319
Totalt beviljade o utförda hemtjänsttimmar	66 693	62 737	69 143	67 087	68 920	66 996	65 732	63 849	63 375	64 458
Utförda timmar/bev timmar i %	69%	65%	72%	71%	75%	76%	76%	74%	75%	76%

Tabell 7

Äldrenämnden per verksamhet Period: 201501 - 201510	Periodens ack utfall 201501 - 201510	Periodens ack budget 201501 - 201510	Diff mot periodens budg		Årsprognos	Årsbudget
5222 Demensboende	316 362 976	336 791 285	-20 428 310	6%	391 586 578	407 996 458
5223 Psykiatriboende	-3 497	0	-3 497	-	21 600	0
5224 Omvårdnadsboende	360 812 951	360 444 526	368 425	0%	436 029 112	436 176 863
Totalt	677 172 430	697 235 811	-20 063 382	3%	827 637 290	844 173 322

Gutasund öppnade under juli månad och 50 personer har nu flyttat in, kön till demensboenden är nu nere i 75 personer jämfört med 106 personer i juli. Behovet av omvårdnadsplatser ligger något högre än oktober, ca 29 personer i kön utav dessa finns inga som väntat i över 3 månader. Utav de 75 personer som finns i demensköen är 31 ej verkställda inom 3 månader, av dessa har 31 % tackat nej. Ej verkställda beslut pga. resursbrist skapar risk för vite.

Den positiva avvikelsen beror även på att budgeterade prishöjningar inträffar vid olika tidpunkter senare under året samt en succesiv ingång under året av boende födda 1950. Avvikelsen beror också på att i budgetantagandena så skulle boendet Linné omvandla 20 omvårdnadsplatser utav totalt 80 till demensplatser, denna omvandling blev aldrig verkställd och påverkar därmed både det positiva resultatet på verksamhet 5222 Demensboenden och det negativa resultatet på 5224 Omvårdnadsboenden.

Tabell 8

Väntesituationen för 65-åringar och äldre inom särskilt boende SoL

Snitt	2014			2015		2015									
	T1	T2	T3	T1	T2	Jan 1)	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli 2)	Aug 3)	Sept	Okt
Antal ledigförklarade lägenheter	46	35	46	47	56	62	34	46	47	42	34	83	65	42	39
Antal vårdboendebeslut	49	44	51	50	43	53	52	49	44	49	59	30	35	48	43
Differens	-3	-9	-5	-2	13	9	-18	-3	3	-7	-25	53	30	-6	-4

Snitt	2014			2015		2015									
	T1	T2	T3	T1	T2	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt
Verkställighet av beslut 4)															
Antal väntande på verkställighet	115	126	161	144	140	141	142	145	146	155	174	136	94	102	104
Varav demens				112	108	105	113	111	117	122	135	106	69	78	75
Varav omvårdnad				32	32	36	29	34	29	33	39	30	25	24	29
Därav väntande över 3 månader	33	38	53	52	58	50	50	48	59	68	73	51	38	39	31
Varav demens				47	54	44	46	45	54	65	71	46	33	36	31
Varav omvårdnad				5	4	6	4	3	5	3	2	5	5	3	0

- 1) 10 demenslägenheter tillkommit vid Lundgårdens vårdboende
- 2) 39 demenslägenheter tillkommit vid vårdboendet Gutasund
- 3) Ytterligare 13 demenslägenheter tillkommit vid vårdboendet Gutasund
- 4) Avläst per den sista i respektive månad och snitt per tertial

I statistiken ovan följer nämnden utvecklingen av väntesituationen inom SoL för 65 år och äldre. Det finns en kö på demensplatser på 75 personer per oktober, nämnden är medveten om kö situationen och arbetar kontinuerligt med att hitta lämpliga boenden.

Risikällor och osäkerhet

Den budget som förelagts och antagits av nämnden för 2015 är balanserad och bygger på kvalificerade bedömningar och antaganden. Antaganden om behovsutvecklingen i befolkningen, kostnadseffekter av en tillkommande årskull, personer födda 1950 från omsorgsnämnden, pris- och övriga avtalseffekter under året, effekter av tidigare och nya aktualiserade anpassningsåtgärder samt verksamhetsförändringar etc.

Nämndens bokslut per oktober visar ett positivt resultat på 10 969 tkr, jämfört med periodiserad budget så har nämnden ett positivt periodbokslut per oktober på 4 727 tkr. Med bakgrund av periodbokslut och den analys som gjorts bedömer nämnden en negativ resultatprognos för helår på minus -2 925 tkr och med ett bedömt riskintervall om +/-4 mnkr. Det negativa resultat för år 2015 beror framförallt på att nämnden har svårt att uppnå önskad effekt av de kostnadsanpassningar för hemtjänst och korttidsvård som ligger i nämndens budget för 2015.

Gunn Henny Dahl
Tf Direktör